

Advies over het voorstel voor een richtlijn van de Raad inzake de onderlinge aanpassing van de wetgevingen der lid-staten betreffende machines⁽¹⁾

(88/C 337/11)

De Raad heeft op 15 januari 1988 besloten, overeenkomstig de bepalingen van artikel 100 A van het Verdrag tot oprichting van de Europese Economische Gemeenschap, het Economisch en Sociaal Comité te raadplegen over het bovengenoemde voorstel.

De Afdeling voor industrie, handel, ambacht en diensten, die met de voorbereiding van de desbetreffende werkzaamheden was belast, heeft haar advies op 7 september 1988 goedgekeurd. Rapporteur was de heer Perrin-Pelletier.

Het Economisch en Sociaal Comité heeft tijdens zijn 259e zitting (vergadering van 27 oktober 1988) het volgende advies uitgebracht, dat is goedgekeurd met 119 stemmen vóór en 2 stemmen tegen, bij 15 onthoudingen.

Behoudens onderstaande opmerkingen stemt het Comité in met dit richtlijnvoorstel en met een tijdens de werkzaamheden voorgestelde wijziging inzake houtbewerkingsmachines.

1. Algemene opmerkingen

1.1. Sinds de Raad op 7 mei 1985 een resolutie over een nieuwe aanpak op het vlak van de harmonisatie heeft goedgekeurd, heeft de Commissie overeenkomstig het in het Witboek vervatte programma verscheidene voorstellen ingediend waarvan een aantal reeds door de Raad is goedgekeurd (drukken, speelgoed), terwijl andere nog in behandeling zijn.

De sector waarop dit voorstel betrekking heeft, is een wezenlijke factor voor de verwezenlijking van de binnenmarkt en voor de uitbreiding *c.q.* verbetering alsmede de toepassing van de nieuwe aanpak.

De in de resolutie van de Raad omschreven beginselen zijn tot dusver op zeer uiteenlopende wijze toegepast. Krachtens deze resolutie zijn niet alleen tal van keuzes mogelijk, maar de Commissie heeft in haar voorstellen ook nog de bijzondere kenmerken van de sector waarop dit voorstel betrekking heeft in aanmerking genomen.

1.2. Doel van dit richtlijnvoorstel is, het vrije verkeer van de onder het toepassingsgebied vallende machines en toestellen tot stand te brengen. In dit verband onderkent het Comité de zeer belangrijke draagwijdte van deze tekst voor de verwezenlijking van de Europese binnenmarkt die per 1 januari 1993 een feit dient te zijn. De handelsbelemmeringen vloeien in dit geval voort uit de uiteenlopende reglementeringen van de lid-staten op het vlak van ontwerp en constructie van de machines. Deze reglementeringen zijn in de regel onderdeel van het arbeidsrecht en vullen de voorschriften betreffende de arbeidsomstandigheden aan.

Aangezien het in dit geval gaat om een op het begrip „geïntegreerde veiligheid” gebaseerd richtlijnvoorstel dat is ingediend in het kader van de „nieuwe aanpak”, welke aanpak inhoudt dat de werkzaamheden van de Gemeenschap in verband met het opstellen van wettelijke voorschriften beperkt blijven tot het omschrijven van fundamentele eisen op het vlak van hygiëne en veiligheid, welke zaken uitsluitend onder het hoofdstuk „Voorkoming van ongevallen” vallen, beschouwt het Comité dit voorstel tevens als een essentieel onderdeel van een EG-sociaal beleid.

Het spreekt evenwel vanzelf dat dit sociaal beleid slechts werkelijk vrucht zal afwerpen wanneer de Commissie — zoals zij in de toelichting en in het financieel memorandum vermeldt — de voor het normalisatieproces noodzakelijke financiële middelen ter beschikking stelt en de voor de sociale partners noodzakelijke informatie- en consultatieprocedures op gang brengt.

Daarom is het volgens het Comité te loven dat de Commissie voorts een aantal richtlijnvoorstellen heeft ingediend, waarvan er één in het bijzonder betrekking heeft op de minimumvoorschriften ter bescherming van de veiligheid en gezondheid van personen die machines, toestellen, werktuigen, producten en installaties bedienen. Het Comité benadrukt dat deze richtlijnen elkaar aanvullen en dat ervoor moet worden gezorgd dat zij volledig op elkaar aansluiten, ten einde te komen tot een hoge mate van veiligheid op de werkplek.

Uit het feit dat deze „fundamentele eisen” gegrondvest zijn op het begrip „geïntegreerde veiligheid”, d.w.z. dat gepoogd wordt middels ontwerp en bouw de gevaren weg te nemen, blijkt duidelijk het streven van de Commissie om door middel van deze tekst dit „hoge beschermingsniveau” te waarborgen. Bij het hanteren van dit beginsel spelen evenwel twee zaken die naar het oordeel van het Comité met inachtneming van de opmerkingen in paragrafen 2.3 en 2.5 in het onderstaande dienen te worden benadrukt, nl.:

— Wat bij het ontwerpen en bouwen van nieuwe machines wel mogelijk is, is ná de bouw ervan niet noodzakelijkerwijs mogelijk. Het Comité heeft dan ook bedenkingen tegen datgene wat in dit richtlijnvoorstel zou kunnen worden opgevat als mogelijkheid om reeds vervaardigde machines met de richtlijn „in overeenstemming te brengen”; met name de laatste zin van artikel 2, lid 4, of van artikel 4, lid 2, zouden aldus kunnen worden geïnterpreteerd.

In het algemeen zij opgemerkt dat wanneer het aan de zorg van de importeur (of aan de in de Gemeenschap gevestigde gevolmachtigde van de fabrikant), of zelfs aan de gebruiker wordt overgelaten, te verklaren dat een machine met de richtlijn in overeenstemming is gebracht voordat het EG-merkteken erop wordt aangebracht, zulks zou betekenen dat aanmerkelijk wordt afgeweken van het overeengekomen beginsel van de „geïntegreerde veiligheid”. Daarom zou het gewenst zijn dat niet een tussenpersoon, maar de fabrikant zelf ongeacht diens land van herkomst als enige verplicht is om de overeenstemming te bevestigen [art. 8, b)] en op de machines in kwestie het EG-merkteken aan te brengen (art. 9).

⁽¹⁾ PB nr. C 29 van 3. 2. 1988, blz. 1.

- Bij machines die reeds vóór het van kracht worden van deze richtlijn in bedrijf zijn gesteld of bij niet-nieuwe machines die na deze datum op de markt worden gebracht, is het in overeenstemming brengen per definitie niet mogelijk. Het Comité heeft er nota van genomen dat ten aanzien van reeds in bedrijf gestelde machines met betrekking tot de verbetering van het materieel thans een richtlijnvoorstel inzake het gebruik ervan is opgesteld en dat de Commissie ten aanzien van tweedehandsmachines denkt aan het uitwerken van een specifiek richtlijnvoorstel.

1.3. Het toepassingsgebied van dit richtlijnvoorstel is zeer veelomvattend.

Het Comité heeft er nota van genomen dat een aantal niet onder het toepassingsgebied vallende materialen overeenkomstig de in artikel 149, lid 3, van het Verdrag bedoelde procedure weer in het toepassingsgebied van de richtlijn dient te worden opgenomen. Wel is het Comité van oordeel dat op zich genomen alle machines niet even gevaarlijk zijn. Zo zouden voor machines waaraan aanzienlijke gevaren verbonden zijn bijzondere fundamentele veiligheidseisen moeten gelden en zouden deze machines tevoren aan een door derden te verrichten controle moeten worden onderworpen. In dit verband heeft het Comité met voldoening kennis genomen van de door de Commissie voorgestelde wijziging aangaande houtbewerkingsmachines. Het Comité dringt erop aan om — net als bij dit richtlijnvoorstel — over de krachtens deze procedure voorgestelde wijzigingen te worden geraadpleegd, te meer daar dan de kans aanwezig is dat de procedures voor het aantonen van de overeenstemming worden gewijzigd en in dat verband de vraag kan rijzen of het ten aanzien van materialen die als het gevaarlijkst worden beschouwd niet zaak is om aan bijzondere procedures te denken.

Voorts acht het Comité het gewenst dat het toepassingsgebied van het onderhavige richtlijnvoorstel en dat van andere EG-richtlijnen waarin technische voorschriften voor het ontwerp en gebruik op het vlak van veiligheid en gezondheid zijn vervat, explicieter en nauwkeuriger worden geformuleerd. Dit geldt in het bijzonder voor Richtlijn 73/123/EEG van 19 februari 1973 betreffende de onderlinge aanpassing van de wettelijke voorschriften der lid-staten inzake elektrisch materiaal bestemd voor gebruik binnen bepaalde spanningsgrenzen, de zogenoemde „laagspanningsrichtlijn”.

1.4. Dit richtlijnvoorstel is opgesteld op basis van de in de resolutie van 7 mei 1985 neergelegde beginselen van de „nieuwe aanpak”. Het Comité zou het echter op prijs hebben gesteld om te vernemen, binnen welke termijnen ongeveer voor alle fundamentele veiligheids-eisen van de richtlijn (zie Bijlage I) geharmoniseerde normen zullen gelden. De Commissie is niet bij machte geweest, deze vraag met enige nauwkeurigheid te beantwoorden, doch zelfs in het gunstigste geval zou naar het oordeel van het Comité de „overgangperiode”, na het verstrijken waarvan de bepalingen van de „nieuwe aanpak” volledig van toepassing zouden zijn, zoveel tijd vergen dat de uiterst belangrijke datum, 31 december 1992, ruimschoots wordt overschreden. Hierdoor wordt het toezicht op de naleving van de richtlijn, vooral tijdens de overgangperiode, een zaak van vitaal belang.

1.4.1. In de resolutie van 7 mei 1985 staat dat de „fundamentele veiligheidsvoorschriften, die moeten worden nagekomen voor de in de handel gebrachte

produkten, voldoende nauwkeurig moeten worden omschreven, opdat zij bij hun omzetting in het nationale recht verplichtingen kunnen vormen waarvan de niet-nakoming wordt bestraft”. Het Comité geeft zich er rekenschap van dat bij rechtstreekse toepassing van de fundamentele veiligheidseisen problemen kunnen ontstaan en in het ongunstigste geval belemmeringen als gevolg van een restrictieve interpretatie door de met het toezicht belaste instanties van de lid-staten, hetgeen ertoe leidt dat te vaak gebruik wordt gemaakt van de in artikel 7 vervatte verbodsprocedures (deze theoretische mogelijkheid wordt door de Commissie in haar Toelichting op het richtlijnvoorstel genoemd, zie hoofdstuk I, paragraaf 4, 6e alinea).

1.4.2. Niettemin is het Comité van oordeel dat met dit voorstel van de Commissie globaal gesproken de onmiddellijke toepassing van deze eisen, zelfs wanneer er geen normen bestaan, mogelijk moet zijn.

1.5. *In concreto* stelt het Comité voor de volgende maatregelen te hanteren:

1.5.1. Teneinde zowel voor de ondernemingen als voor de met het toezicht belaste instanties de overgangperiode gemakkelijker te doen verlopen waarin voor het overgrote deel van de onder het toepassingsgebied vallende materialen geen volledige normen per type machine zal gelden, dient het Europees Comité voor normalisatie (CEN) voor zover nodig en in opdracht van de Commissie volgens de gebruikelijke procedures een interpretatie bevattende documenten op te stellen waarin per categorie machines het volgende wordt aangegeven:

- de in het desbetreffende geval geldende fundamentele veiligheidseisen (een dergelijke selectie is uitdrukkelijk geregeld in artikel 8, lid a), i), en in de „Voorafgaande opmerkingen” van Bijlage I) alsmede
- voor zover van toepassing de als gelijkwaardig erkende nationale normen (art. 5).

Het opstellen van een dergelijk document zou niet alleen van buitengewoon veel nut zijn voor de ontwerpafdelingen van de constructeurs en voor de met het toezicht belaste instanties van de lid-staten, maar zou ook een belangrijke stimulans dienen te zijn voor het opstellen van volledige produktnormen (C-normen), waarvan zij het uitgangspunt zouden vormen.

1.5.2. Tot slot dringt het Comité er bij de Commissie op aan, alle voorwaarden te creëren die noodzakelijk zijn voor de geplande samenwerking met het CEN en het Europees Comité voor elektrotechnische normalisatie (Cenelec). Het ESC ziet met belangstelling de resultaten tegemoet van het overleg bij de Commissie om de sociale partners meer bij de werkzaamheden van het CEN/Cenelec te betrekken.

1.6. Het Comité ziet in, hoe moeilijk het is de economische draagwijdte van een dergelijke richtlijn, vooral voor het midden- en kleinbedrijf (MKB), te taxeren. Daarbij mag niet alleen worden gekeken naar de kosten wanneer er geen gemeenschappelijke markt zou zijn, en de voordelen voor de fabrikanten van een geharmoniseerde regelgeving — en bijgevolg van identieke produk-

ties — voor alle markten van de lid-staten tezamen. Tevens dienen de belangrijke maatschappelijke gevolgen in aanmerking te worden genomen welke voortvloeien uit het gebruik van aan het denkbeeld van de „geïntegreerde veiligheid” beantwoordende machines.

Het Comité ziet zich echter genoopt in dit verband twee soorten kanttekeningen te maken.

1.6.1. Uniforme naleving van de fundamentele veiligheidseisen zal voor de fabrikanten in hoofdzaak inhouden dat de belemmeringen van het vrije verkeer tussen de lid-staten uit de weg worden geruimd, waarbij het Comité het ondenkbaar acht dat onderscheid wordt gemaakt tussen de produkties van de afzonderlijke lid-staten naar gelang van hun industrialiseringspeil en evenmin tussen produkties van grote ondernemingen respectievelijk produkties van het MKB.

1.6.2. Daarentegen is het in verband met het recht van de gebruikers op deze veiligheidsniveaus noodzakelijk dat deze niveaus ongeacht de herkomst van de materialen, vooral van materialen uit niet-lid-staten, in acht worden genomen.

1.7. Het Comité is van oordeel dat in verband met de „tenuitvoerlegging van de richtlijn” een (in de resolutie van 7 mei 1985 genoemd) gespecialiseerd permanent comité in het leven dient te worden geroepen waarvan „deskundigen of adviseurs” deel uitmaken die de sociale partners vertegenwoordigen.

Het aanzienlijke belang dat de Commissie zelf aan dit richtlijnvoorstel hecht, wettigt volgens het Comité ten volle het oprichten van een dergelijk comité in plaats van slechts gebruik te maken van een gespecialiseerde werkgroep van dit comité dat is ingesteld krachtens artikel 5 van Richtlijn 83/189/EEG, welke richtlijn een bepaling inzake een informatieprocedure op het gebied van normen en technische voorschriften omvat. De Commissie heeft trouwens een dergelijk comité ook voor andere richtlijnen voorgesteld, in het bijzonder voor het richtlijnvoorstel betreffende voor de bouw bestemde produkten. In laatstgenoemd geval had het Economisch en Sociaal Comité niet alleen met dit initiatief ingestemd, maar er bij de Commissie ook nog op aangedrongen om erop toe te zien dat de betrokkenen, en vooral de fabrikanten en gebruikers bij de werkzaamheden in verband met de tenuitvoerlegging van de richtlijn worden ingeschakeld.

2. Bijzondere opmerkingen

2.1. Artikel 1, lid 3

2.1.1. Een aantal in artikel 1, derde lid, genoemde uitzonderingen, zoals „verplaatsbare bouwwerfmachines”, is vrij vaag geformuleerd en zou aanleiding tot onzekerheid kunnen geven over de vraag of bepaalde machines nu wel of niet onder de richtlijn vallen. Het zou daarom nuttig zijn nauwkeurigere definities op te nemen.

2.1.2. Tijdens de behandeling van dit richtlijnvoorstel heeft het Comité een wijziging op dit voorstel ontvangen, waarbij het toepassingsgebied van de richtlijn wordt uitgebreid met houtbewerkingsmachines. Dit stemt het Comité tot voldoening. Het is van oordeel

dat de omvang van de lijst van niet onder het toepassingsgebied vallende materialen zo spoedig mogelijk na raadpleging van de betrokken beroepsgroepen dient te worden verminderd. Tevens moet de wisselwerking met andere richtlijnen, vooral met de „laagspanningsrichtlijn” worden verduidelijkt. Daartoe dient naar het oordeel van het Comité lid 3, laatste gedachtenstreepje, van artikel 1 als volgt te worden gewijzigd:

„— alle machines die aan bovengenoemde omschrijving voldoen en onder een EEG-richtlijn vallen waarin fundamentele veiligheidseisen worden gesteld of waarin technische voorschriften inzake ontwerp en bouw vanuit het oogpunt van veiligheid en gezondheid zijn vervat, voor wat betreft de gevaren die onder genoemde richtlijn vallen.”

2.2. Artikel 2

Er dient aan dit artikel van het richtlijnvoorstel een als volgt luidend nieuw lid 5 te worden toegevoegd, dat betrekking heeft op het eventuele vrije verkeer van voor testdoeleinden bestemde machines:

„5. De lid-staten verhinderen niet het vrije verkeer en het functioneren van niet met de voorschriften van de richtlijn in overeenstemming zijnde machines, ingeval deze machines voor testdoeleinden worden gebruikt en deze handelingen geen deel uitmaken van de normale productieactiviteiten.”

2.3. Artikel 2, lid 4

Jaarbeurzen en tentoonstellingen zijn manifestaties van commerciële aard met een veelal internationaal uitstralingseffect. Het presenteren van materialen die voor niet-lid-staten zijn bestemd en bijgevolg aan de regels van die landen voldoen, dient derhalve te worden toegestaan.

Jaarbeurzen en tentoonstellingen zijn manifestaties van commerciële aard met een veelal internationaal uitstralingseffect. Het presenteren van materialen die voor niet-lid-staten zijn bestemd en bijgevolg aan de regels van die landen voldoen, dient derhalve te worden toegestaan.

Daarom stelt het Comité voor, de strekking van lid 4 uit te breiden en dit lid als volgt te formuleren:

„De lid-staten verhinderen niet dat op jaarbeurzen, bij tentoonstellingen, enz. (...) machines worden gepresenteerd die niet in overeenstemming zijn met de bepalingen van deze richtlijn, mits duidelijk op een daartoe aangebracht bord is aangegeven dat de machines niet in overeenstemming zijn, en ten aanzien van de aankoop en het gebruik van deze machines in een lid-staat de verplichting geldt dat

- hetzij deze machines door de fabrikant of door de tentoonstellingsdeelnemer in overeenstemming worden gebracht, ingeval de machine voor tentoonstellings- en demonstratiedoeleinden gedeeltelijk is gedemonteerd,
- hetzij een type machine wordt geleverd dat in overeenstemming is met de eisen van deze richtlijn, ingeval het een voor levering in een niet-lid-staat ontworpen en vervaardigd type machine betreft.”

2.4. Artikel 3

Het Comité beklemtoont dat de in dit artikel bedoelde en in Bijlage I vermelde fundamentele veiligheidseisen

uitsluitend van toepassing zijn op machines die overeenkomstig artikel 2 ná het van kracht worden van deze richtlijn op de markt worden gebracht. Dit dient duidelijk tot uiting te komen in artikel 2 of artikel 3.

2.5. Artikel 4 - lid 2

Ter voorkoming van misverstand over de interpretatie van dit lid dient duidelijk te worden bepaald dat machines die zijn bestemd om in een samenstel van machines te worden ingebouwd, doch die ook zelfstandig kunnen werken, voorzien dienen te zijn van de door de fabrikant afgegeven verklaring van overeenstemming en het EG-merkteken.

Daarentegen is de afgifte van de verklaring van overeenstemming voor en het aanbrengen van het EG-merkteken op machines of onderdelen daarvan (in de zin van artikel 1) die uitsluitend in een samenstel kunnen functioneren, een zaak van degene die uiteindelijk verantwoordelijk is voor het ontwerp en/of het assembleren daarvan ten einde een complex gemechaniseerd samenstel van machines en apparaten te verkrijgen.

2.6. Artikel 5

2.6.1. Teneinde artikel 5, lid 1, met artikel 8 in overeenstemming te brengen, dient dit lid als volgt te worden geformuleerd:

„De lid-staten gaan ervan uit dat machines die zijn voorzien van het EG-merkteken en vergezeld gaan van de door de fabrikant afgegeven EG-verklaring van overeenstemming aan de in artikel 3 bedoelde fundamentele veiligheidseisen voldoen.”

2.7. Artikel 6

Overeenkomstig de opmerkingen in paragraaf 1.7 is het Comité van oordeel dat niet kan worden volstaan met het inschakelen van het bij Richtlijn 83/189/EEG opgerichte permanent comité waarvan de bevoegdheden niet van dien aard zijn dat daarmee de naleving van de richtlijn kan worden gewaarborgd. Volgens het Comité is het in dit geval absoluut noodzakelijk, over te gaan tot oprichting van een in de resolutie van 7 mei 1985 bedoeld gespecialiseerd permanent comité.

Het Comité heeft er met belangstelling kennis van genomen dat de Commissie de sociale partners bij het toezicht op de naleving van deze richtlijn wil betrekken. Denkbaar is dat de sociale partners in dit comité een medebeslissingsrecht willen hebben, doch evenzeer dient te worden voorkomen dat dit comité een te log orgaan wordt doordat het te veel leden telt.

Daarom stelt het Economisch en Sociaal Comité voor, de samenstelling van dit comité als volgt te regelen:

- Door de lid-staten aangewezen vertegenwoordigers.
- Deze leden worden bijgestaan door vertegenwoordigers van de fabrikanten en vertegenwoordigers van de werknemers (wanneer het om consumentenbelangen gaat, zouden ook vertegenwoordigers van de consumenten moeten worden opgenomen).

- Dit comité wordt voorgezeten door een vertegenwoordiger van de Commissie.

Bovengenoemd comité vervult de taken waarmee het door de Commissie is belast en dient in het bijzonder te worden geraadpleegd over alle met de tenuitvoerlegging van de richtlijn verband houdende vraagstukken. Het comité functioneert overeenkomstig procedure III, variant a), van de beschikking van de Raad d.d. 13 juli 1987.

2.8. Artikel 7

In haar toelichting noemt de Commissie artikel 7 de „vrijwaringsclausule”. Deze benaming, (die trouwens in de resolutie van 7 mei 1985 wordt gebruikt) is dubbelzinnig.

In artikel 226 van het Verdrag wordt de term „vrijwaring” namelijk gebruikt in de betekenis van „beschermende maatregelen”, (hetgeen tevens het geval is in o.m. de artikelen 91 met betrekking tot dumpingpraktijken en 115 met betrekking tot het handelsbeleid).

Het zou te betreuren zijn als de lid-staten de bepalingen van artikel 7 zouden opvatten en zouden aangrijpen als middel om hun eigen markt te beschermen. Daarom zou artikel 7, lid 1, sub c), dienen te worden geschrapt.

2.9. Artikel 8

2.9.1. Volgens het Comité dient de inhoud van het over te leggen dossier om de volgende redenen te worden vereenvoudigd:

- Doordat in de ontwerpafdelingen nieuwe werkmethode ingang hebben gevonden, wordt steeds meer gebruik gemaakt van informatica ten opzichte van schriftelijke documentatie.
- Voor de constructeur is het absoluut noodzakelijk dat zijn *know-how* en fabrieksgeheimen niet worden aangetast. Dit houdt in dat geen gegevens moeten worden verstrekt die niet absoluut noodzakelijk zijn om aan te tonen dat fundamentele veiligheidseisen terdege in acht zijn genomen en dat dit dossier niet ter beschikking moet worden gesteld van niet-bevoegde autoriteiten die niet aan het beroepsgeheim gebonden zijn.

2.9.2. Voorts wijst het Comité erop dat de juridische draagwijdte van de term „zijn in de Gemeenschap gevestigde gevolmachtigde” beperkt is en hieronder in de meeste gevallen niet de importeurs vallen. Bijgevolg zou het gewenst zijn om in de EG-verklaring van overeenstemming uitdrukkelijk te vermelden, waar precies het dossier kan worden opgevraagd.

2.9.3. Tot slot verklaart het Comité te betwijfelen of er mogelijkheden zijn om deze bepalingen daadwerkelijk ten uitvoer te leggen bij machines die uit niet-lid-staten afkomstig zijn. Zodra er evenwel normen voor de „fundamentele veiligheidseisen” zullen zijn, zouden met behulp hiervan aan de grenzen controles kunnen worden verricht uit hoofde van de overeenkomst van 12 april 1979 over de technische handelsbelemmeringen

en de internationale overeenkomst van 21 oktober 1982 over de harmonisering van de controles op goederen aan de grenzen.

2.9.4. Dit zal zonder meer het geval zijn, zodra de geharmoniseerde normen van toepassing zullen zijn op onder het toepassingsgebied van de richtlijn vallende machines (of gedeelten daarvan).

2.9.5. Zoals reeds eerder is gesteld (paragraaf 1.2, voorlaatste alinea) zal de verklaring van overeenkomst hoe dan ook alleen maar door de fabrikant kunnen worden afgegeven.

2.9.6. Bijgevolg stelt het Comité voor om:

- in de eerste en derde alinea van artikel 8 de passage „of zijn in de Gemeenschap gevestigde gevolmachtigde” te schrappen evenals,
- de eerste zin van lid 4 („wanneer noch de fabrikant, (...) noch zijn gevolmachtigde in de Gemeenschap gevestigd is,”).

2.10. Artikel 9 - lid 1

Krachtens de door de Commissie op grondslag van artikel 149, lid 3, voorgestelde nieuwe formulering van lid 1 dient bij materiaal dat aan een type-onderzoek wordt onderworpen behalve het EG-merkten ook het identificatieteken te worden vermeld van de erkende instantie die de verklaring van EG-type-onderzoek heeft afgegeven.

Een dergelijke aanpak is niet van gevaar ontbloom, aanzien hierdoor bepaalde handelwijzen in de hand kunnen worden gewerkt waarbij men geneigd is door nationale certificatie-instanties gekeurd materiaal aan te kopen. Deze handelwijzen vormen in feite een belemmering van het gebruik doch niet van het vrije verkeer. Derhalve dient men zich af te vragen of deze vermelding uitdrukkelijk op de machine moet zijn aangebracht, of dat kan worden volstaan met een vermelding in de gebruiksaanwijzing. Daartoe wordt voorgesteld om het slot van de eerste alinea van lid 1 als volgt te wijzigen:

„...en, eventueel, een speciale afkorting waaruit blijkt dat de machine aan een EG-type-onderzoek is onderworpen”.

2.11. Artikel 9 - lid 3

2.11.1. In verband met het verbod om op de machines merktekens of opschriften aan te brengen die met het EG-merkten kunnen worden verward, vraagt het Comité zich af of het mogelijk is veiligheidsmerktekens te gebruiken, uiteraard voor zover deze merktekens van dien aard zijn dat hierdoor de precieze toepassing van de in de richtlijn vervatte fundamentele veiligheids-eisen wordt bevestigd.

2.11.2. Het blijven gebruiken van bestaande merktekens zou aanleiding kunnen geven tot handelsbelemmeringen die des te gevaarlijker zijn omdat zij in beginsel niet het vrije verkeer zouden belemmeren, maar deze merktekens een nadelig effect zouden kunnen hebben op het gebruik i.v.m. het belang dat hieraan door de met het toezicht belaste instanties in de bedrijven wordt gehecht.

2.11.3. Daarentegen wordt het veiligheidsmerkteken, dat in de Resolutie van 7 mei 1985 als één van de

bewijzen van overeenstemming wordt beschouwd, in dit richtlijnvoorstel niet beschouwd als zaak die de lid-staten kan worden tegengeworpen (zie toelichting, paragraaf 2 „De verklaring van overeenstemming”).

2.11.4. Toch kan men zich met recht afvragen of het onder door de Commissie vastgestelde voorwaarden af te geven veiligheidsmerkteken aan fabrikanten die zulks zouden wensen (doch niet daartoe verplicht zijn) niet een middenweg zou zijn tussen de regeling betreffende de autocertificatie door de constructeur, die de grondslag van dit richtlijnvoorstel vormt, en de voor de gevaarlijkste machines voorgestelde certificatie door een derde om te komen tot een behoorlijke tenuitvoerlegging van de richtlijn zonder dat dit voor de fabrikant buitensporige verplichtingen met zich meebrengt.

2.11.5. Artikel 9 - lid 3

Een als volgt luidend lid 4 toe te voegen:

„4. Mocht een door een derde afgegeven merkteken ten doel hebben, om met name te verklaren dat de machine in kwestie aan de fundamentele veiligheids-eisen van de richtlijn voldoet, dan dient dit een door de Commissie na advies van het permanent comité goedgekeurd merkteken te zijn.”

2.12. Artikel 10

In dit artikel van het richtlijnvoorstel na de woorden „Ieder besluit van een lid-staat” toevoegen: „of van een erkende instantie”.

De beroepsprocedure, van welke mogelijkheid fabrikanten gebruik kunnen maken ingeval een lid-staat van oordeel is dat de fundamentele veiligheids-eisen van de richtlijn niet naar behoren in acht zijn genomen, heeft een afschrikkingseffect, vooral op het midden- en kleinbedrijf. Ten einde dit midden- en kleinbedrijf in staat te stellen om zonder veel formaliteiten voor hun rechtmatige belangen op te komen, zou in EG-verband een procedure moeten worden uitgewerkt die voor iedereen open staat en weinig kosten met zich meebrengt.

Daartoe doet het Comité de volgende twee suggesties:

- ofwel wordt de Commissie verzocht om een bijzondere richtlijn voor te stellen, ten einde een EG-procedure te creëren die geldt voor alle richtlijnen waarbij soortgelijke problemen kunnen rijzen,
- ofwel dient in dit richtlijnvoorstel een procedure te worden opgenomen krachtens welke de fabrikant zich in eerste aanleg zou kunnen wenden tot het (in par. 2.7 in het voorgaande bedoelde) permanent comité en vervolgens bij het Europese Hof van justitie in beroep zou kunnen gaan. De gehele procedure zou vereenvoudigd zijn, geheel schriftelijk worden afgewikkeld en indien de verzoeker zulks wenst, zonder een advocaat in de arm te moeten nemen.

2.13. Bijlage I

Het Comité heeft weinig opmerkingen over deze bijlage, waarin de fundamentele veiligheids-eisen in de zin de

„nieuwe aanpak” zijn vervat, en spreekt er haar waardering over uit dat deze bijlage zo volledig is. Wel acht het Comité het gewenst, de Commissie op het volgende te attenderen:

2.13.1. De titel van paragraaf 1.1.2 „In het concept van de machine verwerkte veiligheidsbeginselen” dient in ruimere zin te worden opgevat, en wel zodanig dat veiligheid bescherming van lijf en leden van de mens inhoudt, wat zowel betrekking heeft op de kans op ongevallen als op de gevaren voor de gezondheid. Dit wordt trouwens ook sub a) van deze paragraaf expliciet gezegd.

2.13.2. Sub d) van paragraaf 1.1.2 aan te vullen met het volgende „en op de redelijkerwijs te verwachten wijzen van gebruik”.

Daarentegen heeft punt 2 „Aanvullende fundamentele veiligheidseisen voor bepaalde categorieën machines” tevens betrekking op de t.a.v. de consument in acht te nemen eisen op het gebied van hygiëne, en dient dit in de titel als volgt te worden geformuleerd „Aanvullende fundamentele eisen op het stuk van hygiëne en veiligheid ...”.

2.13.3. Paragraaf 1.1.4 „Verlichting”. Het Comité stelt de volgende formulering voor „De machine moet zodanig zijn ontworpen en gebouwd dat een adequate verlichting van de werkplek mogelijk is ...”.

2.13.4. Paragraaf 1.7.4 b). Richtlijn 86/188/EEG inzake bescherming van werknemers tegen de risico's van blootstelling aan lawaai op het werk wordt pas per 1 januari 1990 van kracht. Daarom is het niet gewenst dat in de reglementering nieuwe maatregelen op dit vlak worden opgenomen, aangezien immers krachtens artikel 8 van bovengenoemde richtlijn op de machines „een plaatje met informatie over de geluidsdruk van de machine” moet zijn aangebracht.

Wel moet het zo zijn dat teksten van beide richtlijnen op elkaar aansluiten, en dient het geluidsdruk niveau 85 dB(A) te bedragen zoals is bepaald in richtlijn 86/188/EEG en niet 80 dB(A) zoals in paragraaf 1.7.4, f) is bepaald.

2.13.5. Paragraaf 2.1, d). Gezien de doelstelling van dit richtlijnvoorstel en los van het daartoe te gebruiken middel dat op het vlak van de normalisatie ligt, dienen in de tweede zin van sub d) de woorden „voldoende zijn afgerond om ... te”.

2.13.6. Paragraaf 2.1, f). De hierin vervatte bepaling is wellicht niet haalbaar. Waar het op aankomt, is dat alle delen van de machine toegankelijk zijn zodat zij kunnen worden schoongemaakt, om te vermijden dat in de machine vloeistoffen achterblijven of wellicht insecten die ondanks voorzorgsmaatregelen toch in de machine zouden zijn gekomen.

2.14. Bijlage II

„EG-verklaring van overeenstemming (1)

De fabrikant (2)

.....

verklaart dat de in het onderstaande beschreven nieuwe machine (3)

.....

(4) in overeenstemming is met de wettelijke bepalingen die een omzetting zijn van richtlijn/...../EEG

(5) identiek is met de machine waarop de verklaring van EG-type onderzoek nr. betrekking heeft, welke verklaring is afgegeven door (6) gebouwd is volgens norm nr.

— Het in artikel 8 bedoelde dossier is voor de bevoegde nationale autoriteiten verkrijgbaar bij (7)

— De fabrikant verklaart te hebben gemachtigd om hem in de Gemeenschap waar het de rechten en verplichtingen betreft die voortvloeien uit de wettelijke voorschriften ter omzetting van bovengenoemde richtlijn (8), te vertegenwoordigen.

Gedaan te, datum

Handtekening (9)

1. Deze verklaring moet in dezelfde taal worden opgesteld als de gebruiksaanwijzing (zie bijlage 1, punt 1.7.4), en wel zijn getypt of in drukletters zijn geschreven.
2. Firmanaam, volledig adres van de fabrikant.
3. Beschrijving van de machine (merk, type, serienummer, enz.).
4. Schrappen wanneer de in artikel 8, lid 2, b) bedoelde procedure wordt toegepast.

5. Schrappen wanneer de in artikel 8, lid 2, a) bedoelde procedure wordt toegepast.
6. Naam en adres van de erkende instantie.
7. Naam en volledig adres van de onderneming of de persoon die dit dossier ter beschikking houdt.
8. Firmanaam, naam en volledig adres van de gevolmachtigde.
9. Naam en functie van de ondertekenaar."

2.15. (nieuw) Bijlage III

„Te gebruiken model bij toepassing van de in artikel 8, lid 2, b), bedoelde procedure” te wijzigen.

In plaats van het identificatieteken van de erkende instantie dient naast het EG-merkteken een symbool te worden aangebracht (b.v. ET), wat betekent dat de machine aan een type-onderzoek is onderworpen.

2.16. (nieuw) Bijlage V

De bepaling in Bijlage V, dat het technische constructiedossier „een beschrijving van de preventieve voorzieningen met het oog op de aan de machine verbonden gevaren” dient te bevatten, is een goed voorbeeld van de onvoorwaardelijke wijze van formuleren die op een aantal plaatsen in dit voorstel wordt gebruikt. Het is vaak onmogelijk alle risico's te voorzien die kunnen voortvloeien uit onverklaarbaar of tijdelijk irrationeel gedrag van degene die de machine bedient. Het zou daarom realistischer zijn, een bepaling als „voor zover redelijkerwijze uitvoerbaar” op deze en op andere daarvoor in aanmerking komende plaatsen in de tekst op te nemen."

In lid 1 en 2 de woorden „of zijn in de Gemeenschap gevestigde gevolmachtigde” te schrappen.

In lid 3 tussen de woorden „of zijn in de Gemeenschap gevestigde” en „gevolmachtigde” het volgende in te voegen „en in de verklaring van overeenstemming met name genoemde”.

2.17. (nieuw) Bijlage VI

In deze bijlage wordt een omschrijving gegeven van het EG-type-onderzoek, welke procedure reeds in andere teksten is vervat, o.m. in richtlijn 84/528/EEG en 84/532/EEG. In het belang van de geloofwaardigheid van de EG-reglementeringen is het uitermate gewenst dat procedures met dezelfde benaming identiek of althans geharmoniseerd zijn. Uiteraard is het terecht dat de Commissie aan de hand van de opgedane ervaring de door haar toedoen tot stand gekomen reglementering preciseert en aanpast, maar het is absoluut noodzakelijk dat onderling verschillende teksten, die alleen maar aanleiding zouden kunnen geven tot misverstand en verkeerde interpretatie, worden gewijzigd.

In artikel 9, lid 1, wordt gesproken van de „erkende instantie die de verklaring van EG-type-onderzoek heeft afgegeven”.

Derhalve zou het gewenst zijn om overal in de richtlijn dezelfde benaming te gebruiken. Aangezien in bijlage VI wordt gesproken van een „aangewezen” (keuringsinstantie), stelt het Comité voor, overal in de richtlijn het woord „erkende” te gebruiken en daar waar het woord „aangewezen” wordt gebruikt, nl. in lid 2, 3, 4 (2e alinea), 5, 6 en 9 dit door het woord „erkend(e)” te vervangen.

In lid 2, derde alinea, van bijlage VI na de zin „Zij gaat vergezeld van een machine die representatief is voor de voorgenomen produktie” het volgende toe te voegen: „of, eventueel, met vermelding van de plaats waar de machine kan worden onderzocht”.

Gedaan te Brussel, 27 oktober 1988.

De Voorzitter

van het Economisch en Sociaal Comité

Alberto MASPRONE